

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
с. Бръшляница, общ. Плевен, обл. Плевен
тел: 0878/801312, e-mail: info-1500128@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор:

В. Николова

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА

ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „

ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Етичният кодекс на училищната общност е приет от Педагогическия съвет на ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" - с. Бръшляница с решение на ПС, отразено в Протокол № 10/ 10. 09.2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ

Раздел I (ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ)

Раздел II (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО)

Раздел III (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО)

Раздел IV (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ)

Раздел V (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО)

Раздел VI (ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО)

Раздел VII (КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ)

Раздел VIII (УЧЕНИЦИТЕ)

Раздел IX (РОДИТЕЛИТЕ/ НАСТОЙНИЦИТЕ)

Раздел X (ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИ, РОДИТЕЛИ/ НАСТОЙНИЦИ И УЧИТЕЛИ ПРИ РАБОТА С ИНТЕРНЕТ)

Раздел XI (ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ)

Раздел XII (УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА)

Раздел XIII ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.

Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

Семейството е най-естествената среда за развитието на детето. Детството е изключително важен период от живота на човека. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

НОРМАТИВНА ОСНОВА:

- ✓ **Конвенцията на ООН за правата на детето;**
- ✓ **Европейската харта за правата на човека;**
- ✓ **Конституция на РБ;**
- ✓ **Закон за защита правата на детето;**
- ✓ **Закон за защита правата на човека;**
- ✓ **Закон за предучилищното и училищно образование;**
- ✓ **Наредба за приобщаващото образование.**

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Служителите в ОУ „ Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най- естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта и религията;
- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Всяко дете има право във всички случаи да се защитава по най-добър начин интересите му.

Чл. 9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявиени дарби се поощряват и стимулират за доразвиване на техния талант.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.

Чл. 21. Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето.

Чл. 23. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Раздел III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 24. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 25. Да зачитаме достойнството на всяко семейство, както и неговите култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 26. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 27. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл. 28. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето му.

Чл. 29. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 30. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 31. Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 32. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени

страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 33. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 34. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 35. Да работим за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията и/или училището, и да проявяваме нетърпимост към подобни.

Чл. 36. Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последствията от тях.

Чл. 37. Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

Чл. 38. Директорът проявява отговорност към подчинените си, подпомага професионалното им развитие, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.

Чл. 39. Учителят изпълнява коректно и добросъвестно заповеди и задължения, съответстващи на закона.

Чл. 40. Учителят НЕ изпълнява заповеди, нареждащи му да извърши незаконни действия.

Чл. 41. Учителят дава точен и обективен отчет пред директора за изпълнение на служебните задачи.

Чл. 42. Между учителите НЕ се допускат никакви форми на дискриминация.

Чл. 43. Учителят НЕ прави изказвания и призови към колегите си за участие в мероприятия, нарушаващи обществения ред.

Чл. 44. Учителят/служителят не обсъжда личния живот на своите колеги.

Раздел V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 45. Колективът на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „с.Бръшляница работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 46. Колективът на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „с.Бръшляница работи за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между институциите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 47. Колективът на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „с.Бръшляница съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от страна на обществото.

Чл. 48. Колективът на ОУ „ Св. Св. Кирил и Методий „- с.Бръшляница работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 49. Колективът на ОУ „ Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО

Чл. 50. Учителят изпълнява своите задължения воден от най-добрия интерес на детето.

Чл. 51. Учителят дава личен пример с поведението си.

Чл. 52. При изпълнение на професионалните си задължения учителят търси подкрепата на родителите, Отдел "Закрила на детето", Дирекция "Социално подпомагане". Детска педагогическа стая.

Чл. 53. Учителите сътрудничат с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазват професионална обективност.

Чл. 54. Учителят спазва стриктно своите задължения, определени в Правилника за дейността на училището и Правилника за вътрешния трудов ред, като носи отговорност за своите действия и бездействия.

Чл. 55. Учителят не злоупотребява с правомощията си.

Чл. 56. Учителят поддържа външен вид, който не уронва престижа на училището.

Чл.57. Учителят не трябва да употребява алкохол или упойващи вещества.

Чл. 58. Основното задължение на учителя е да осигури качествено знание и възможност за най-пълна изява и развитие на потенциала у всеки ученик.

Чл. 59. Задължение на учителя е да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, индивидуален подход и уважение към учениците и да създава условия на състезателност между учениците.

Чл. 60. Задължение на учителя е да въвежда иновативни форми на обучение, да преподава новите тенденции на съвременното знание и да повишава своята квалификация.

Чл. 61. Задължение на учителя е да поддържа постоянния контакт между членовете на училищната общност за осигуряване на най-пълна информираност помежду им.

Чл. 62. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Чл. 63. Учителят има решаваща роля за формирането на достойни личности и граждани на обществото, основано на демократичните ценности в България.

Чл. 64. Чрез обучение и морално възпитание учителят подготвя учениците за бъдещата им активност в гражданското общество.

Чл. 65. Учителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функцията му.

Чл. 66. Учителят трябва да ползва повереното му имущество с грижа към него и да информира своевременно училищното ръководство при загуба или повреда.

Чл. 67. В изпълнение на заеманата длъжност учителят се стреми максимално ефективно, компетентно и икономично да разходва средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени.

Чл. 68. Учителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна.

Чл. 69. Педагогическите специалисти на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница, които прекратяват трудовото си правоотношение с училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 70. Бившият служител трябва да се въздържа от коментари или действия, които биха причинили вреда или загуба на доверие в образователната система, към училището или към когото и да е от служителите в системата.

Раздел VII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 71. Конфликтът на интереси възниква, когато учителят и служителят имат личен интерес, който им влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решение или изпълнение на служебното задължение.

Чл. 72. Учителят и служителят не могат да използват служебното си положение за лично или семейно облагодетелстване.

Чл. 73. Учителят и служителят трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При възникването на такъв конфликт те са длъжни да уведомят веднага ръководителя си.

Чл. 74. Учителят или служителят не трябва да допускат възможност друг колега да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Раздел VIII УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 75. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 76. Права и отговорности на учениците.

(1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
2. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

3. да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
4. на свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религията;
5. на закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие;
6. на закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

(2) Учениците имат следните отговорности:

1. да спазват принципите на законност, лоялност, честност, политическа неутралност и отговорност;
2. да не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на учебните си задължения, но и в своя личен живот;
3. да съхраняват авторитета на училището и да допринасят за развитие на добрите му традиции;
4. да се явяват в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Да се държат учтиво и да спазват утвърдените правила в училищата общност и в обществото;
5. да уважават и да не накърняват честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие и всякакви форми на дискриминация;
6. да не публикуват в интернет пространството снимки и текстове, уронващи престижа и достойнството на училището и училищната общност;
- . да се отнасят с уважение към учителите при и по повод изпълнение на служебните им задължения, както и на съучениците си по време на престоя в училище;
- . да не разпространяват конфиденциална информация - снимки, текстове и лични данни за съучениците си и служителите в училище без съгласие на притежателя;
- . да не разпространяват данни за училището, които могат да нанесат вреда на институцията или участник в училищната общност;
- . да не влизат в саморазправа помежду си или със служители на училището; при възникнал конфликт да потърсят подкрепа от класния ръководител, друг учител или служител на училището;

Чл. 77. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Раздел IX РОДИТЕЛИТЕ/ НАСТОЙНИЦИТЕ

Чл. 78. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 79. Родителят/ настойникът възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 80. Родителите/ настойниците дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 81. Родителите/настойниците помагат, според възможностите си, да се утвърди трайно авторитетът на училището.

Чл.82.Родителите/ настойниците имат следните отговорности, свързани с етичните правила в училището:

1. да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
2. да участват в процеса на изграждане на навици за етично общуване и социално приемлива норма на поведение;
3. при възникнал конфликт родителите/ настойниците да съдействат на педагогическите специалисти за решаването му;
4. при ситуация на конфликт да не се саморазправят с друго дете, родителите/настойниците му или участници в разширеното семейство;
5. да не се саморазправят със служителите на училищната институция;
6. при ситуация, изискваща намесата на педагогически специалисти , да спазват следната структура на взаимоотношения в училище: класен ръководител, заместник – директор, директор;
7. да не публикуват в интернет пространството снимки и текстове, уронващи престижа и достойнството на училището и училищната общност;
8. да следят за приложенията, в които има регистрация и профил детето му;
- . да се отнасят с уважение към учителите по време на престоя в училище;
- . да не разпространяват конфиденциална информация - снимки, текстове и лични данни за ученици, учители и служители в училище;
- . да не разпространяват данни за училището, които могат да нанесат вреда на институцията или участник в училищната общност;
- . да не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището.
- . следят за облеклото на децата си, съответстващо на добрите нрави и на позицията им на ученици.

Раздел X ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИ, РОДИТЕЛИ/ НАСТОЙНИЦИ И УЧИТЕЛИ ПРИ РАБОТА С ИНТЕРНЕТ

Чл. 83. Да не се разпространява лична, семейна и училищна информация в Интернет.

Чл. 84. Отговорност на родители/ настойници и ученици е да определят заедно времето, прекарано в Интернет.

Чл. 85. Учителите и родителите са задължени да информират децата кои са подходящите за използване сайтове в Интернет.

Чл. 86. Учениците да бъдат информирани за рисковете от предоставяне на паролите си на трети лица.

Чл. 87. Учениците се задължават да запазват авторитета и достойнството на своите учители и съученици в Интернет пространството.

Чл. 88. Учениците трябва да споделят със своите родители и учители проблеми, възникнали в Интернет.

Чл. 89. Отговорност на учители и родители е да информират децата, че покани за приятелство, e-mail-и и съобщения от непознати лица, не бива да бъдат отваряни.

Чл. 90. Принцип на децата трябва да бъде: „Уважавай всички във виртуалния свят, но се доверявай на тези, които истински познаваш“.

Раздел XI ОТГОВОРНИСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Чл. 91. Общественият съвет се задължава да се отнася отговорно и компетентно към своите правомощия, определени от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 92. Общественият съвет има отговорността да води прозрачна и коректна политика спрямо училищната общност на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница.

Чл. 93. При взимане на решения Общественият съвет се задължава да спазва Етичния кодекс на училищната общност към ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница и да не накърнява достойнството и авторитета на членовете ѝ.

Чл. 94. Членовете на Обществения съвет изпълняват Правилника за създаването, устройството и дейността на Обществения съвет към ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница, като в дейността си избягват наличие на конфликт на интереси.

Раздел XII УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 95. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница се създава Комисия по етика, назначена със заповед на директора.

Членовете на Комисията по етика се избират от Общото събрание за срок от една година;

Чл. 96. (1) Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на Етичния кодекс, при необходимост се самосезира и дава задължителни тълкувания на възникнали казуси.

(2) Комисията по етика приема вътрешни правила, които уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс в училищната общност.

Чл. 97. (1) Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

(2) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора решение.

Чл. 98. Комисията по етика веднъж годишно отчита дейността си пред Педагогическия съвет на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница.

Раздел XIII ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.

Етичният кодекс на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница е обсъден на заседание на Общото събрание на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница (Протокол № 2/12.09.2025г.), с участието на представители от общественния съвет, и Ученическият съвет, приет на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 10/ 10.09.2025 г. и е утвърден със Заповед № РД 12-289/12.09.2025 г. на директора.

§ 3. Етичният кодекс на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

Копие от Етичния кодекс на училищната общност е оставено в училищната библиотека, както и е поставено на информационното табло във фойето на централния вход на училището.

Етичният кодекс на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий „-с.Бръшляница е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 6. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.